

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018207012
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0018207012.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Lucie Baňackej, PhD. v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: JUDr. Pavol Pospecha, advokát, Lichnerova 23, 903 01 Senec, proti žalovanému: Ing. Z. N., nar. X.X.XXXX, R. XXXX/XXX, XXX XX Z., o zaplatenie 6.400,- eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 3.063,71 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 21. novembra 2019, č.k. 25Cb/31/2018-358 v spojení s opravným uznesením zo dňa 17. januára 2020, č.k. 25Cb/31/2018-404, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 21. novembra 2019, č.k. 25Cb/31/2018-358 v spojení s opravným uznesením zo dňa 17. januára 2020, č.k. 25Cb/31/2018-404 v napadnutom I. a V. výroku.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

I. Uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 10.097,82 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.400,- eur od 10.10.2018 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

III. Uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 3.063,71 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti vzájomnú žalobu žalovaného zamietol.

V. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 94 %.

VI. Vo veci vzájomnej žaloby žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie toto rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 21.8.2018, upravenej podaním zo dňa 15.10.2018, navrhol aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie pohľadávky 6.400,- eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 160,25 eur od 29.3.2016 do 11.4.2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.5.2016 do 7.6.2016 vo výške 1,44 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.6.2016 do 13.7.2016 vo výške 2,24 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.7.2016 do 18.8.2016 vo výške 3,21 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.8.2016 do 31.8.2016 vo výške 0,32 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.9.2016 do 12.10.2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.10.2016 do 24.11.2016 vo výške 4,17 eur, zo sumy 10,- eur od 29.11.2016 do 11.1.2017 vo výške 0,43 eur, zo sumy 150,25 eur od 29.11.2016 do 9.10.2018 vo výške 102,02 eur, zo sumy 160,25 eur od

29.12.2016 do 9.10.2018 vo výške 104,- eur, zo sumy 160,25 eur od 29.1.2017 do 9.10.2018 vo výške 99,03 eur, zo sumy 160,25 eur od 28.2.2017 do 9.10.2018 vo výške 94,23 eur, zo sumy 5.769,- eur od 19.3.2017 do 9.10.2018 vo výške 3.282,56 eur (spolu 3.697,82 eur) a úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.400,- eur od 10.10.2018 do zaplatenia.

3. Žalobca uplatnený nárok odôvodnil tým, že dňa 17.2.2016 so žalovaným uzatvoril Zmluvu o úvere číslo 231259 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej ako veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 3.400,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 160,25 eur, v termínoch splatnosti dohodnutých v splátkovom kalendári, ktorý podľa ustanovení zmluvy tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru, čo vyplýva z prehľadu splácania, kde sa uvádza aj počet dní pri omeškaní s úhradou tej - ktorej splátky. Listom zo dňa 7.3.2017 žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 9 až 12. Súčasne mu oznámil, že dňa 19.3.2017 sa v dôsledku nesplácania splátok stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Žalovaný neuhradil v danom čase dlžné splátky, preto ku dňu 19.3.2017 sa stali splatnými všetky splátky podľa zmluvy. Toto oprávnenie žalobca ako veriteľ uplatnil v súlade s článkom 10. ods. 10.4 zmluvy, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní má veriteľ právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti a to ku dňu uvedenému v oznámení o uplatnení uvedeného práva. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe uvedeného ustanovenia a predstavuje 6.400,- eur, keď žalovaný zaplatil len 1.292,- eur.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, a to v odpore proti platobnému rozkazu poprel tvrdenia žalobcu, že v konaní ide o podnikateľský spor. Namietal, že finančné prostriedky si požičal od žalobcu výlučne ako spotrebiteľ na súkromné účely, keďže nemal vyplatenú mzdu za vykonanú prácu a preto sa dostal do finančnej tiesne. V tom čase pracoval na základe živnosti a ako doklad o preukázaní príjmu musel dokladovať daňové priznanie a platný živnostenský list. Poukázal, že zo žiadosti o úver zo dňa 15.2.2016 vyplýva, že úver žiadal ako súkromná osoba, nie podnikateľ, keďže je v nej uvedené jeho rodné číslo a tiež dátum narodenia. Ak by žiadal o úver ako podnikateľ, bolo by tam uvedené iba IČO a sídlo podnikateľského subjektu. Žiadosť o úver pritom absolútne nekorešponduje so zmluvou o úvere, keďže nežiadal o podnikateľský úver. Žalobca žalovaného oklamal a dal mu podpísať neplatnú zmluvu. Túto zmluvu o úvere aj neskôr napadol a od žalobcu žiadal plnenie, ktoré si žalobca takýmto nekalým spôsobom od žalovaného už vymohol z iných, už skôr uzatvorených úverových zmlúv. V roku 2016 sa dozvedel o nekalých praktikách žalobcu a zmluvy o úvere dal posúdiť na Ministerstvo spravodlivosti SR. Žalovaný ďalej namietal, že žalobca v snahe obísť Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch s ním spísal zmluvy o úvere, ktoré ho vo svojom formálnom charaktere definujú ako podnikateľa napriek tomu, že úver čerpal ako súkromná (fyzická) osoba. Poskytnuté finančné prostriedky žalovaný nemal v úmysle a ani v skutočnosti neboli použité na výkon podnikateľskej činnosti, pričom nie sú vedené ani v jeho účtovníctve ako podnikateľské záväzky. Zo strany žalobcu išlo o úmyselné obchádzanie Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto žalovaný žiadal, aby súd posúdil uvedené úverové zmluvy ex offo ako spotrebiteľské. Žalovaný zároveň v protinávrhu (vzájomnej žalobe) uviedol, že si od žalobcu požičal spolu 13.400,- eur a vrátil žalobcovi 16.463,71 eur. Rozdiel 3.063,71 eur je bezdôvodné obohatenie, ktoré požadoval na žalobcovi vrátiť. Zároveň žalovaný poukázal na Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ohľadne nekalých obchodných praktík a na ustanovenie § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Uviedol, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 Smernice Rady 93/131/EHS z 5.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného (replike) uviedol, že tvrdenia žalovaného odporujú obsahovým náležitostiam zmluvy o úvere č. 231259, ako aj reálnemu konaniu pred jej uzavretím. Zmluva o úvere bola uzavretá ako podnikateľský úver. Už zo znenia článku 1 ods. 1 zmluvy vyplýva, že na základe zmluvy poskytuje veriteľ v prospech dlžníka peňažné prostriedky pre účely jeho

podnikateľskej činnosti. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 81/2011, podľa ktorého jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Z obsahu zmluvy o úvere č. 231259 vyplýva, že žalovaný ju uzavrel ako podnikateľský subjekt, konajúci pod obchodným menom Ing. Z. Š., miesto podnikania/sídlo Topolianska 2829/174, Michalovce, zapísaný v živnostenskom registri pod číslom: 807-4701. V súvislosti s poskytnutím úveru na podnikateľské účely žalovaného žalobca zároveň poukázal na ustanovenia zmluvy o úvere a to článok 1 ods. 1.1.; článok 10 ods. 10.1 písm. a), c) a f); článok 14 ods. 14.1 písm. a), b) a článok 14 ods. 14.2. Žalovaný písomne požiadal o poskytnutie úveru, pričom od začiatku vystupoval ako podnikateľský subjekt. V rámci údajov vyžadovaných žalobcom pre poskytnutie úveru okrem iného pripojil aj potrebné listiny na schválenie úveru, ktorými sa rovnako preukazoval ako podnikateľský subjekt, vrátane daňových priznaní, údajoch o svojej podnikateľskej činnosti, odbore podnikania a mieste podnikania. Žalobca zároveň poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ESD, C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG), ktorý vo vzťahu k tomu, aké postavenie má byť priznané osobe vystupujúcej od začiatku vo vzťahu k dodávateľovi ako podnikateľ a ktorá až následne tvrdí, že je spotrebiteľom vyslovil, že: „Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa“. Žalobca namietal oprávnenosť tvrdení žalovaného aj z dôvodu, že žalovaný obsah uzavretej zmluvy o úvere ani následne nespochybňoval. Správanie zmluvných strán po uzavretí zmluvy je tiež určitým dôkazom o tom, čo strany pri uzavretí zmluvy zamýšľali, s akými pohnútkami do zmluvného vzťahu vstupovali a čo jej uzavretím sledovali. Tvrdiť s odstupom času, že žalovaný uzatvoril zmluvu ako spotrebiteľský subjekt, je dôkazom o zavádzaní, a to buď v čase uzatvárania zmluvy alebo pre účely tohto sporu. Žalobca poukázal, že zmluva o úvere bola podpísaná a teda pripojenie súhlasu na zmluve vo forme podpisu znamená súhlas so všetkými jej ustanoveniami, počnúc správnosťou údajov v označení strán, končiac potvrdením toho, k čomu sa chce konajúca osoba zaviazat'. Zároveň žalobca konštatoval, že uvedenie rodného čísla v zmluve ako jednoznačného identifikátora je logické, pretože na území Slovenskej republiky žalovaný žiadny iný jednoznačný a nezameniteľný identifikátor nemá. Služi len na zabezpečenie toho, aby osoba dlžníka bola vždy identifikovateľná na základe takého údaja, ktorý je v zmysle právnej úpravy považovaný za jednoznačný, jedinečný a nesporný. Ďalej žalobca žiadal vzájomný nárok žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodný zamietnuť.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu (duplike) zotrval na svojich tvrdeniach, že so žalobcom dňa 15.2.2016 spísal žiadosť o úver ako fyzická osoba a ako potvrdenie o príjme predložil svoje daňové priznanie, nakoľko v uvedenom čase bol SZČO a iné príjmy ako zo živnosti nemal. Poukázal na to, že v žiadosti a to v bode 1. „Žiadateľ FO“ sú uvedené jeho osobné údaje ako rodné číslo, dátum narodenia, trvalé bydlisko, teda údaje charakterizujúce fyzickú osobu. Účel uzatvorenia zmluvy a ani účel, za akým boli peňažné prostriedky žalovanému poskytnuté v žiadosti o úver nie sú uvedené. Zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhézne zmluvy, obsahujúcej veľké množstvo ustanovení znevýhodňujúcich dlžníka. Jej forma na predtlačenom formulári a všeobecné zmluvné podmienky jednoznačne potvrdzujú, že bola uzatváraná bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán, z postavenia zmluvne nadriadeného subjektu voči podriadenému, t.j. z postavenia dodávateľa voči spotrebiteľovi, čo je typické pre spotrebiteľské zmluvy. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, pričom existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti. V opačnom prípade je potrebné použiť výklad v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, pretože ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy vložil (Nález ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 243/2007). Ďalej žalovaný poukázal na to, že zo žiadosti o úver je zrejmé, že verejná listina (napr. občiansky preukaz) nebola pri uzatváraní zmluvy využitá len na identifikáciu dotknutej fyzickej osoby, ale údaje z neho boli do obsahu žiadosti priamo zahrnuté (vrátane rodného čísla), čo je jasný dôkaz, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Ustanovenia Občianskeho zákonníka, ani ustanovenie článku 2 písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS nevyklúčujú, že by spotrebiteľ mohol vykonávať podnikateľskú, resp. obchodnú činnosť, dokonca výslovne pripúšťajú, že to tak môže byť. Vylúčujú však, aby osoba požívajúca status spotrebiteľa pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej

činnosti a s prihliadnutím na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno mať za preukázaný nespotebiteľský charakter spornej zmluvy.

7. Žalovaný v priebehu konania namietal, že žalobca neuviedol žiadne dôkazy na vyvrátenie spotrebiteľského charakteru úverových zmlúv. Doložil iba doklady, ktoré žalobcovi musel žalovaný pri uzatvorení zmlúv predložiť pre zdokladovanie svojho príjmu. Keďže bol v tom čase živnostník, na zdokladovanie svojho príjmu predložil daňové priznania a výpisy z účtu, čo však nie je dôkazom, že poskytnuté finančné prostriedky použil na podnikanie. Finančné prostriedky od žalobcu nepoužil ako podnikateľské úvery, na podnikateľské účely. Peniaze potreboval pre súkromné účely a to z dôvodu, že spoločnosť, pre ktorú pracoval, mu oneskorene uhrádzala platby za faktúry a v tom čase mal dve nezaopatrené deti študujúce na vysokých školách v zahraničí. Jeho prvoradým cieľom bolo, aby deti mohli doštudovať a tak si od žalobcu v tiesni požičal peniaze. Skutočnosť, že tieto peniaze nepoužil na podnikanie, je aj tá, že splátky uhrádzal zo svojho osobného a nie z podnikateľského účtu. Žalovaný zotrval na vzájomnej žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia 3.063,71 eur, ktorú rozšíril o určenie neplatnosti zmlúv č. 175230 zo dňa 30.7.2013, č. 179373 zo dňa 9.10.2013 a č. 231259 zo dňa 18.2.2016, ktoré majú povahu značne jednostranných adhézných zmlúv, obsahujúce veľké množstvo ustanovení znevýhodňujúcich dlžníka. Obsahy zmlúv zjavne nesvedčia o tom, že by ich uzatvoreniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Ich forma je na predtlačenom formulári a všeobecné zmluvné podmienky jednoznačne potvrdzujú, že boli uzatvárané bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán, z postavenia zmluvne nadriadeného subjektu voči subjektu podriadenému, t.j. z postavenia dodávateľa voči spotrebiteľovi, čo je typické pre spotrebiteľské zmluvy. Rozpor s dobrými mravmi je aj v objektívne existujúcom hrubom nepomere vzájomných plnení, ktorý nespočíva len v úžerníckom úroku, ale aj v množstve zmluvných pokút, ohrozujúcich výlučne úverovaného. Žalovaný poukázal na judikatúru Ústavného súdu (nálezy sp.zn. I. ÚS 199/11 a sp.zn. 111.4084/12) z ktorej vyplýva, že je neakceptovateľné, aby sa prípadnej súdnej ochrany dostávalo práve subjektom - teda najmä nebankovým spoločnostiam poskytujúcim úvery spotrebiteľom - ktoré evidentne poškodzujú práva svojich klientov. Ustanovenia formulárových zmlúv, do ktorých znenia nemá spotrebiteľ možnosť akokoľvek zasiahnuť a ovplyvniť ich obsah, kde jeho záväzky sú zaistené zmluvnými pokutami vo výške desiatok percent [30 % až 45 %] z dlžnej čiastky nastupujúcimi už pri omeškaní v rádoch dní či týždňov, je podľa Ústavného súdu potrebné považovať za neplatné z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Žalovaný ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/188/2018 podľa ktorého: „Právny záver, že úverová zmluva nie je spotrebiteľská zmluva a že ňou nebol založený spotrebiteľský vzťah, nezbavoval však súdy - povinnosť posúdiť platnosť úverovej zmluvy z hľadiska možnej existencie tých dôvodov, s ktorými právny poriadok vo všeobecnosti spája neplatnosť zmluvy. Na podklade obsahu dovolací súd konštatuje, že keď už súdy dospeli k záveru o nespotebiteľskej povahe úverovej zmluvy (poznámka: v súvislosti so skúmaním prípustnosti dovolania dovolací súd neposudzoval vecnú správnosť tohto záveru), mali podať vysvetlenie, akými úvahami sa riadili a k akým záverom dospeli pri riešení otázky, či (ne)zakladá jej absolútnu neplatnosť (nie v zmysle osobitných zákonných ustanovení o spotrebiteľských zmluvách a spotrebiteľských úveroch), ale z hľadiska všeobecnými ustanoveniami vyžadovaného súladu so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) alebo dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka)“. Ďalej žalovaný namietal, že konanie veriteľa bolo nečestné, zavádzajúce, zakrývajúce skutočnú podstatu úverovej zmluvy a tiež úžernícke (medziiným napríklad aj z hľadiska pomeru medzi výškou úveru, ktorý bol veriteľom poskytnutý a výškou odmeny za poskytnutie úveru). Poukázal, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd ex offo. Absolútna neplatnosť úkonu nastáva bez ďalšieho, pôsobí od začiatku a v dôsledku toho sa na úkon hľadí tak, akoby ani nebol urobený. Žalovaný zároveň uviedol, že žalobca v zmluve č. 179373 zo dňa 9.10.2013 klamal, keď uviedol, že poskytol žalovanému sumu 11.328,- eur, no v skutočnosti poskytol žalovanému 5.000,- eur. Už z tohto dôvodu je zmluva neplatná a žalobca takýmto nekalým spôsobom chcel zakryť úžernický úrok. Podobne aj v zmluve č. 175230 zo dňa 30.07.2013 žalobca klamlivo uvádza, že poskytol žalovanému sumu 11.328,- eur. V skutočnosti poskytol žalovanému 5.000,- eur.

8. Žalobca v priebehu konania rozporoval tvrdenia žalovaného, že úvery č. 175230, č. 179373 a č. 231259 sú spotrebiteľskými úvermi. Opak vyplýva zo samotnej žiadosti o úver - bod V - účel čerpania úveru - prevádzkový, z bodu VII. Doložené doklady - daňové priznania, živnostenský list. V samotnej žiadosti o úver, v jej spodnej časti, kde žalovaný podpísal žiadosť o úver je uvedené: „Podpisom žiadateľ prehlasuje, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia“. Skutočnosť, že so žalovaným bola uzatvorená zmluva ako s podnikateľom vyplýva hneď z prvej strany zmluva - identifikácia strán zmluvy - žalovaný je v zmluve

identifikovaný sídlom podnikania a uvedením IČO. V bode 1.2: „Dlžník pri uzatváraní a plnení tejto Zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver využije na nasledovný účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti: B - prevádzkové náklady (nákup materiálu atď.)“. V bode 9 (čestné prehlásenia Dlžníka, Spoludlžníka č. 1 a Spoludlžníka č. 2) - bod 9.1.f: „o úver požiadal pre účel spojený s vykonávaním svojej podnikateľskej činnosti.“ Bod 9.1.g: „všetky údaje uvedené v tejto zmluve a jej prílohách sú uvedené úplne a pravdivo.“ Žalobca opätovne poukázal na to, že žalovaný uzavrel so žalobcom ďalšie dve zmluvy o úvere, obe v roku 2013, v ktorých vystupuje žalovaný ako podnikateľ. Žalobca uviedol, že žiadosti o úver sú podpisované niekoľko dní pred podpísaním samotnej zmluvy o úvere - žalovaný mal možnosť si svoje rozhodnutie o uzatvorení zmluvy rozmyslieť.

9. Žalovaný na pojednávaní dňa 21.11.2019 poukázal na to, že žalobca si je vedomý, že ak o úver žiada spotrebiteľ, ktorý má pridelené IČO, tak zneužíva túto skutočnosť a takéhoto žiadateľa o úver hneď charakterizuje a zaraďuje ako žiadateľa o poskytnutie finančných prostriedkov výlučne pre podnikateľskú činnosť. Podľa tejto zásady žalobcu, podnikateľ (SZČO), nemôže byť u neho žiadateľom o spotrebiteľský úver. Žalobca pritom požaduje úžernický úrok, keďže žalovanému požičal 3.400,- eur a požadoval vrátiť 7.692,- eur, t.j. úrok vo výške 226,23 %. Takáto úžera v demokratickom štáte nie je prípustná. Žalovaný ďalej poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/188/2018, nálezy Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 199/11 a sp. zn. III ÚS 4084/12, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.6.2013. Žalobca sa odvoláva na článok 1.2 Zmluvy, kde uvádza, že žalovaný využíva finančné prostriedky z úveru: na nasledovný účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti: B - prevádzkové náklady (nákup materiálu atď.): nákup auta, čo je zjavne podvodné konanie žalobcu, keďže o takýto typ úveru žalovaný vôbec nežiadal. Žalobca si ho dopísal sám, aby žalovaný mohol spĺňať podmienku, že ide o poskytnutie podnikateľského úveru. Dôkazom toho je aj skutočnosť, že na žiadosti o úver v časti V. Údaje o požadovanom úvere, nie je vyznačená žiadna z možností - účel čerpania úveru (A,B,C,D) a taktiež nie je uvedená žiadna bližšia špecifikácia účelu čerpania úveru, čo potvrdzuje svojvoľnosť žalobcu uviesť účel úveru do zmluvy. Údaje uvedené v žiadosti o úver nepreniesol žalobca do zmluvy o úvere. Keďže žiadna z možností na žiadosti o úver nie je žalobcom vyznačená, sám žalobca tak súhlasil s tým, že žalovaný žiadal finančné prostriedky na iné účely a to - osobnú spotrebu. Žalovaný ďalej uviedol, že po podpísaní žiadosti o úver mu nebola doručená žalobcom spracovaná Zmluva o úvere č. 231259. Preto pred jej podpísaním sa nemal možnosť oboznámiť s jej obsahom. Spracovaná zmluva o úvere bola totiž doručená iba obchodnému zástupcovi, ktorý žiadal od žalovaného iba podpísanie zmluvy pre vyplatenie finančných prostriedkov. Žalovaného by ani nenapadlo, že žalobca zakomponuje do zmluvných podmienok náležitosti, ktoré neboli súčasťou žiadosti o úver, a sú v rozpore so zákonom a namierené výlučne proti žalovanému, ak by došlo k nejakej neočakávanej udalosti.

10. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 21.11.2019 pripustil rozšírenie vzájomnej žaloby o určenie, že zmluvy o úvere č. 175230 zo dňa 30.7.2013, č. 179373 zo dňa 9.10.2013 a č. 231259 zo dňa 18.2.2016 sú neplatné.

11. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 1, § 261 ods. 1, § 497, § 499, § 501 ods. 2, § 502, § 503 ods. 1 a 2, § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., upravujúce rozsah pôsobnosti Obchodného zákonníka a jeho pôsobnosť pri úprave záväzkových vzťahov, definíciu zmluvy o úvere, odplatu za dojednanie úveru, poskytnutie úveru na konkrétny účel jeho použitia, úroky z úveru, splatnosť úrokov, omeškanie dlžníka a nároky z toho plynúce. Ďalej podľa ustanovení § 544, § 545 ods. 1, § 451, § 456, § 52 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia sporných zmlúv o úvere a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, upravujúce zmluvnú pokutu, jej dôsledky, pojem funkciu a skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia, subjekty oprávnené z bezdôvodného obohatenia, definíciu spotrebiteľskej zmluvy a subjektov spotrebiteľských vzťahov, ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa v zmluvnom práve. Ďalej podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré upravujú definíciu spotrebiteľského úveru, spotrebiteľa a veriteľa, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dôsledky porušenia povinností uvedených v Zákone o spotrebiteľských úveroch a podľa článku 1 bod 1.1., bod 1.2., článku 2 bod 2.1., článku 3 bod 3.1., článku 5 bod 5.1., článku 9 bod 9.1., článku 10 bod 10.1., bod 10.4., článku 12 bod 12.1. zmluvy o úvere č. 231259; článku 1 bod 1.1., článku 2 bod 2.1., článku 4 bod 4.1., článku 14. bod 14.1. zmluvy o úvere č. 179373; článku 1 bod 1.1., článku 2 bod 2.1., článku 4 bod 4.1., článku 14 bod 14.1. zmluvy o úvere č. 175230.

12. Súd prvej inštancie uviedol, že vzťah založený zmluvou o úvere č. 231259 zo dňa 18.2.2016, na základe ktorého uplatňuje žalobca nárok na zaplatenie 6.400,- eur s príslušenstvom, posúdil ako obchodnoprávny, keďže žalobca vystupuje v uvedenom záväzkovom vzťahu ako podnikateľ, v ktorého predmete podnikania je aj poskytovanie úverov a žalovaný uzavrel predmetnú zmluvu ako fyzická osoba - podnikateľ, pre účel - výkon podnikania.

13. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zmluva o úvere č. 231259 má všetky náležitosti predpokladané ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie nemal pochybnosť o tom, že finančné prostriedky poskytnuté žalovanému boli poskytnuté na podnikateľské účely. Z viacerých ustanovení zmluvy o úvere č. 231259 vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že finančné prostriedky budú žalovanému poskytnuté na účely podnikania, konkrétne na prevádzkové náklady - kúpu auta. Aj zo žiadosti o úver vyplýva, že o úver žiada fyzická osoba - podnikateľ pričom na konci žiadosti je jednoznačne, viditeľne tučným písmom uvedené, že žiadateľ (žalovaný) prehlasuje, že úver je poskytovaný na podnikateľské účely. Už len pri letmom prečítaní žiadosti o úver, je málo pravdepodobné, takmer vylúčené, aby si toto vyhlásenie žalovaný ako žiadateľ o úver nevšimol. Z predložených dôkazov súd prvej inštancie nemal pochybnosť, že žalovaný si musel byť, resp. bol vedomý, že finančné prostriedky na základe zmluvy o úvere č. 231259 sú poskytované na podnikateľské účely, čo potvrdil žalovaný svojim podpisom. Žalovaný svoje tvrdenia, že potreboval finančné prostriedky na osobnú potrebu vôbec nepreukázal, ktoré tvrdenie považoval súd prvej inštancie za účelové. Ak by to aj bola pravda, tak žalovaný oklamal žalobcu, pretože použil poskytnuté finančné prostriedky na iný účel ako bolo dohodnuté v zmluve o úvere č. 231259. To, že v žiadosti o úver je pri mene žiadateľa (žalovaného) uvedené aj jeho rodné číslo, nemožno samo o sebe, bez prihladenia na celý obsah žiadosti o úver ako aj samotnej zmluvy o úvere č. 231259, považovať za skutočnosť preukazujúcu, že o úver žiadal žalovaný ako fyzická osoba, nie na podnikateľské účely. Súd prvej inštancie konštatoval, že mu je z jeho rozhodovacej praxe známe, že veľa podnikateľských subjektov v čase súdneho konania, už ukončí svoju podnikateľskú činnosť a práve uvedenie rodného čísla fyzickej osoby - podnikateľa do písomností, ktorými sa zakladá zmluvný vzťah medzi podnikateľmi, uľahčuje presnú identifikáciu takýchto subjektov pre potreby súdneho konania, resp. vymáhania záväzkov. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že žalovaný je vysokoškolsky vzdelaný človek, pri ktorom sa predpokladá pred podpisom zmluvy, prečítanie si aspoň jej podstatných častí, kde pri takomto postupe bolo pre súd prvej inštancie neuveriteľné tvrdenie, že žalovaný nevedel, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na podnikateľské účely a zmluvu podpísal s vedomím, že ju podpisuje ako spotrebiteľ.

14. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 18.2.2016 zmluvu o úvere č. 231259 na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3.400,- eur a ktorú sumu sa zaviazal žalovaný vrátiť žalobcovi v 48 mesačných splátkach po 160,25 eur. Zo žiadosti o úver ako aj zo samotnej zmluvy o úvere č. 231259 vyplýva, že peňažné prostriedky žalobca ako veriteľ poskytuje na podnikateľské účely žalovaného ako dlžníka, pričom v zmluve je aj konkrétne špecifikovaný účel poskytnutia peňažných prostriedkov, resp. konkrétny súvis poskytnutia úveru s predmetom podnikania žalovaného a to prevádzkové náklady - nákup auta. Žalovaný zmluvu za stanovených podmienok preukázateľne podpísal a tým súhlasil aj s tým, že sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi za poskytnutie úveru odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru vo výške 89,42 eur mesačne. Súd prvej inštancie poukázal, že v súkromnom práve platí princíp zmluvnej voľnosti, ktorý umožňuje stranám upraviť si vzájomné pomery tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo ich potrebám a záujmom.

15. Súd prvej inštancie k námietkam žalovaného, že konanie žalobcu ako veriteľa bolo nečestné, zavádzajúce, zakrývajúce skutočnú podstatu úverovej zmluvy, úžernícke a súd by mal zmluvu o úvere posúdiť ako absolútne neplatnú pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), resp. dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka) uviedol, že akýkoľvek právny úkon alebo jeho časť je absolútne neplatný, pokiaľ sa dostane do rozporu s dobrými mravmi. Dobré mravy sú neurčitým právnym pojmom, ktorého obsah je dopĺňaný judikatúrou. Často je problematické zistiť, ktoré konkrétne okolnosti možno alebo nemožno subsumovať pod tento pojem. Vo všeobecnosti sa v slovenskej právnej vede zvykne o dobrých mravoch hovoriť ako o mimoprávných hodnotách, spoločných určitej spoločnosti na určitom stupni jej vývoja - chápané ako nespochybniteľné minimum slušnosti všetkých spravodlivo uvažujúcich jedincov. Inštitútu dobrých mravov sa prikladá význam najmä v prípade dojednávania výšky úrokov, odplaty v zmluve či pri dojednaní zmluvnej pokuty. Podľa názoru súdu prvej inštancie, samotný fakt uzavretia nevyváženej zmluvy, napr. dohodnutím neprimeranej odplaty za poskytnuté

plnenie alebo dohodnutím neprimerane krátkej doby na poskytnutie plnenia, či dohodnutie vysokých sankcií pre nesplnenie vedľajších zmluvných povinností, nie je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ sa uzavretie takejto zmluvy neuskutočnilo za okolností ovplyvňujúcich slobodu vôle ukráteného subjektu. Snáď aj preto zákonodarca neopúšťa právne úkony s jednostranne nevýhodnými podmienkami v kategórii úkonov rozporných s dobrými mravmi postihovaných absolútnou neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, ale postihuje ich inými následkami a to v prípade, že boli uzavreté pod vplyvom tiesnivej situácie jednej zmluvnej strany. Vo väzbe na vyššie uvedené príklady, súd prvej inštancie nepovažoval zmluvné úroky, zmluvnú odmenu alebo zmluvnú pokutu, výrazne presahujúcu ich obvyklú výšku za priečiace sa dobrým mravom, ale rozpor s dobrými mravmi vidí súd prvej inštancie v zneužití stavu, situácie, nevedomosti alebo nespôsobilosti zmluvného partnera na uzavretie zmluvy s takými podmienkami, na ktoré by inak (nebyť svojho znevýhodnenia) zmluvný partner nebol pristúpil.

16. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že v obchodnoprávných vzťahoch platí, že výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu (§ 265 Obchodného zákonníka). Ide o ustanovenie obsahovo podobné ako § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré taktiež pojednáva o výkone práv nesúladnom s určitými mimoprávnymi normami, resp. pravidlami slušnosti. Zásady poctivého obchodného styku je treba chápať ako pravidlá slušného správania sa podnikateľov nielen vo vzájomnom styku, ktoré dodržia všetci čestní a poctiví obchodníci. Povinnosť konať v zhode s princípmi poctivého obchodného styku dopadá na podnikateľa i pri kontaktoch s nepodnikajúcimi osobami. Zásady poctivého obchodného styku sa chápe ako podmnožina dobrých mravov, keď konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, nemusí byť zároveň v rozpore s poctivým obchodným stykom, no opačne to neplatí. V právnej náuke prevláda názor, že okrem zásad poctivého obchodného styku nachádzajú v obchodných vzťahoch uplatnenie aj predpisy odkazujúce na dobré mravy, konkrétne ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie je však nutné rozlišovať medzi prípadmi, kedy možno aplikovať § 39 Občianskeho zákonníka a kedy § 265 Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na právne úkony v tom zmysle, že pokiaľ je obsah právneho úkonu v rozpore s dobrými mravmi (a tu môže ísť aj o úkon obchodnoprávny) je neplatný v zmysle spomenutého § 39. Ak je však úkon obsahovo konformný s dobrými mravmi, ale výkon práv z neho vyplývajúcich by odporoval zásadám poctivého obchodného styku, takýto výkon práv by nepožíval právnu ochranu. Teda zmluvy obsahujúce vzájomne neekvivalentné zmluvné protiplnenia nie sú ako také v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Ak by však dojednanie vzájomne nevyvážených plnení bolo výsledkom zneužitia nejakého subjektívneho znevýhodnenia zmluvnej strany, výkon práv takto zvýhodnenej zmluvnej strany, by nemusel požívať právnu ochranu v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o občianskoprávne vzťahy, resp. v zmysle § 265 Obchodného zákonníka, pokiaľ ide o obchodnoprávne vzťahy. Ide o to, či zmluva obsahujúca nevyvážené podmienky v zmysle neekvivalencie plnení je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nie je dojednanie neprimerane vysokej či nízkej odplaty za zmluvné plnenie, ale skôr zneužitie určitého znevýhodnenia alebo zlej vyjednávacej pozície protistrany na uzavretie zmluvy za podmienok, na ktoré by inak nepristúpila.

17. Súd prvej inštancie zároveň uviedol, že nevyváženosť zmluvných plnení by nemala byť dôvodom neplatnosti zmluvy. Výsledok, že zmluvné plnenia sú navzájom v hrubom nepomere nie je sám o sebe rozporný s dobrými mravmi alebo poctivým obchodným stykom. Takým môže byť skôr proces uzatvárania zmluvy, ktorý k uzavretiu takejto zmluvy viedol, pokiaľ istým spôsobom diskvalifikoval slobodu vôle niektorého kontrahenta. V danom prípade, nebolo preukázané, že by konanie žalobcu bolo zavádzajúce, zakrývajúce skutočnú podstatu úverovej zmluvy a tiež úžernícke, prípadne žalobca donútil žalovaného podpísať zmluvu o úvere za podmienok v nej uvedených. Naopak žalovaný vedel pred podpisom zmluvy, že úver sa poskytuje na účely jeho podnikania, aká výška úveru sa poskytuje, aká je výška mesačných splátok, aká je výška odplaty za poskytnutie úveru a za týchto podmienok túto zmluvu podpísal. Teda v posudzovanom spore sa pri uzavieraní zmluvy o úvere č. 231259 aplikoval princíp zmluvnej voľnosti v súkromnoprávných vzťahoch.

18. Súd prvej inštancie tak zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 6.400,- eur (prvý výrok), keďže v zmysle zmluvy o úvere č. 231259 poskytol žalobca žalovanému 3.400,- eur a žalovaný mal vrátiť žalobcovi 7.692,- eur (48 x 160,25 eur), z ktorej sumy zaplatil žalovaný iba 1.292,- eur (7.692 - 1.292), keďže súd prvej inštancie posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným zo zmluvy o úvere č. 231259 ako obchodnoprávny, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských úveroch, pričom v priebehu

konania nebolo preukázané také konanie žalobcu, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, resp. poctivým obchodným stykom.

19. Zmluvné strany si v článku 10. bod 10.2. zmluvy o úvere č. 231259 písomne dojednali zmluvnú pokutu v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania. K omeškaniu žalovaného s platením jednotlivých splátok došlo. Žalovaný túto skutočnosť nerozporoval, ani spôsob výpočtu a výšku zmluvnej pokuty uplatnenej žalobcom. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške, tak ako ju vyčíslil v žalobe, teda 3.697,82 eur (prvý výrok).

20. Keďže dlh žalovaného zo zmluvy o úvere č. 231259 sa stal okamžite splatným dňom 17.3.2017, je žalovaný v omeškaní s jeho vrátením odo dňa 18.3.2017. Žalobca uplatnil úrok z omeškania až odo dňa 10.10.2018, ktoré tvrdenie žalobcu žalovaný nerozporoval. Preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.400,- eur od 10.10.2018 do zaplatenia v súlade s ustanovením § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka s poukazom na ust. § 1 ods. 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka (prvý výrok).

21. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi nárok na náhradu nákladov, spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 275,53 eur, keďže nebolo preukázané, že došlo k ich vynaloženiu (druhý výrok).

22. Ohľadne nároku žalovaného, uplatneného vzájomnou žalobou, mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 9.10.2013 zmluvu o revolvingovom úvere č. 179373 a dňa 30.7.2013 zmluvu o revolvingovom úvere č. 175230, ktorými sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške a to na základe každej zmluvy po 11.328,- eur, do 8 pracovných dní od doručenia jedného podpísaného rovnopisu zmluvy dlžníkom veriteľovi, vrátane všetkých jej príloh. Podpisom zmlúv dlžník žiadal o poskytnutie úveru v dohodnutej výške, vyplatenie v dohodnutej výške a dohodnutým spôsobom.

23. Uvedené zmluvy o revolvingovom úvere č. 175230 zo dňa 30.7.2013 a č. 179373 zo dňa 9.10.2013 posúdil súd prvej inštancie ako spotrebiteľské zmluvy, keďže napĺňajú znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 52 Občianskeho zákonníka ako aj podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie k týmto zmlúvam poukázal, že v predložených žiadostiach o úver ako aj zo samotných zmlúv o revolvingovom úvere, okrem osobných údajov a skutočností, aké je číslo účtu žalovaného, aký je predmet podnikania žalovaného, aké má IČO, aký je jeho príjem, výdavky a výška úveru s uvedením, že účelom úveru je úver na výkon jeho podnikateľskej činnosti, nevyplýva bližšie špecifikácia účelu poskytnutia úveru, resp. konkrétny súvis poskytnutia úveru s predmetom podnikania žalovaného. Teda ani žiadosti o úver, ich obsah, nepreukazujú bez ďalšieho, že žalovanému boli peňažné prostriedky poskytnuté skutočne na výkon jeho podnikateľskej činnosti.

24. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že úverová zmluva č. 179373 zo dňa 9.10.2013 a č. 175230 zo dňa 30.7.2013 neobsahujú náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 písm. písm. f), písm. j), Zákona č. 129/210 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného do 30.4.2014. Zmluvy neobsahujú dátum splatnosti úveru, z ktorého by bol nesporne a jednoznačne určiteľný - vypočítateľný dátum splatnosti poslednej splátky. Na splnenie tejto povinnej náležitosti nepostačuje len to, že v niektorých prípadoch je možné vypočítať si dátum konečnej splatnosti z obsahu celej úverovej zmluvy, resp. všeobecných obchodných podmienok, keďže zákonodarca v citovanom ustanovení výslovne vyžaduje, aby údaj o konečnej splatnosti bol v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený ako jej samostatná náležitosť. V zmluvách o úvere nie je uvedený údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), ani o priemernej RPMN. Pre absenciu týchto podstatných údajov v zmluvách o spotrebiteľskom úvere sú predmetné úvery potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch.

25. Žalovaný v priebehu konania tvrdil, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 179373 zo dňa 9.10.2013 mu žalobca poskytol úver vo výške 5.000,- eur, na ktorý uhradil 7.326,- eur a na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 175230 zo dňa 30.7.2013, mu žalobca poskytol úver vo výške 5.000,- eur, na ktorý uhradil 7.845,71 eur. Tieto tvrdenia žalovaného žalobca v priebehu celého konania nerozporoval, preto ich súd prvej inštancie považoval za nesporné. Keďže súd prvej inštancie dospel k

záveru, že úvery na základe týchto zmlúv je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov, vzniklo plnením žalovaného pre žalobcu bezdôvodné obohatenie, plnením bez právneho dôvodu, na zmluvu o revolvingovom úvere č. 179373 zo dňa 9.10.2013, vo výške 2.326,- eur a na zmluvu o revolvingovom č. 175230 zo dňa 30.7.2013 vo výške 2.845,71 eur. Súd prvej inštancie preto považoval vzájomnú žalobu v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodnú a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 3.063,71 eur, teda vo výške ako to požadoval žalovaný vo vzájomnom návrhu (tretí výrok).

26. Súd prvej inštancie nezistil dôvody, pre ktoré by mali byť všetky úverové zmluvy neplatné a preto vzájomnú žalobu v časti určenia že zmluvy o úvere č. 175230 zo dňa 30.7.2013, č. 179373 zo dňa 9.10.2013 a č. 231259 zo dňa 18.2.2016 sú neplatné, zamietol (štvrtý výrok).

27. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa §§ 255 C.s.p. a 256 ods. 1 C.s.p. Keďže žalobca mal v konaní o svojej žalobe úspech 97 % a žalovaný mal úspech 3 %, vznikol žalobcovi ako úspešnejšiemu v spore nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 % /97 - 3/ (piaty výrok). Čo sa týka vzájomnej žaloby žalovaného, žalovaný bol v konaní o vzájomnej žalobe v časti úspešný a rovnako aj žalobca bol v časti úspešný (50 % a 50 %). Pri zásadne rovnakých čiastkových úspechoch strán sporu, súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe (šiesty výrok).

28. Súd prvej inštancie z dôvodu nehospodárnosti a nadbytočnosti zamietol návrh žalovaného na vykonanie dokazovania a to aby žalobca preukázal, že žalovaný použil poskytnuté finančné prostriedky z úveru č. 231259 na podnikateľskú činnosť, teda na nákup motorového vozidla.

29. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, z ktorého obsahu je zrejmé, že napáda I. a V. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, teda odvolanie podal proti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel a proti výroku o nároku na náhradu trov konania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky /§ 365 ods. 1 písm. a) C.s.p./; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces /§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p./; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci /§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p./; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností /§ 365 ods. 1 písm. e) C.s.p./; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam /§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p./; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené /§ 365 ods. 1 písm. g) C.s.p./; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p./ Prípustnosť novôt v odvolacom konaní podľa § 365 ods. 1 písm. g) C.s.p. žalovaný odôvodňoval podľa § 366 písm. a), c) a d) C.s.p. Žalovaný v odvolaní zotrval na skutočnostiach, ktoré uvádzal v konaní na súde prvej inštancie, že finančné prostriedky z úveru č. 231259 použil na súkromné účely ako spotrebiteľ, čo riadne odôvodnil tým, že spoločnosť pre ktorú pracoval mu oneskorene uhrádzala faktúry a zároveň v tom čase mal dve nezaopatrované deti, študujúce na vysokých školách. Súd prvej inštancie pritom nevykonal dôkazy navrhnuté žalovaným v súvislosti s preukázaním rozdielnosti použitia finančných prostriedkov z úveru č. 231259. Žalovaný uviedol, že svoje tvrdenia preukázal tým, že údaje uvedené v žiadosti o úver zo dňa 12.2.2016 nie sú identické s následne žalobcom spracovanou zmluvou o úvere č. 231259. Žalobca tým, že nebola vyplnená časť žiadosti „II. Žiadateľ PO“ nepovažoval žalovaného za právnickú osobu (PO), ale spotrebiteľa (vyplnená časť „I. Žiadateľ FO“). Preto nie je možné uplatniť na záväzkový vzťah zo zmluvy o úvere č. 231259 Obchodný zákonník ale Zákon o spotrebiteľských úveroch. Ďalej žalovaný zotrval na námietkach, že v žiadosti o úver, v časti údajov o požadovanom úvere, nie je označená žiadna z tam uvedených možností, na čo žalobca poskytuje žalovanému úver. Z uvedeného dôvodu žalobca neuniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenia, že žalovanému skutočne poskytol úver na nákup auta pre podnikateľské účely, keďže uvedenie tohto účelu úveru až v uzatvorenej zmluve nie je dôkazom, keďže v žiadosti tento údaj nie je uvedený. Žalobca pritom svojvoľne uviedol v zmluve o úvere č. 231259 tento údaj o účele použitia úveru. Keďže takýto údaj absentuje v žiadosti o poskytnutie úveru, žalobca sám potvrdil, že úver poskytol fyzickej osobe (FO) - spotrebiteľovi v zmysle časti I. žiadosti a nie právnickej osobe (PO) - podnikateľovi. Ďalej žalovaný poukázal, že v žiadosti o poskytnutie úveru je považovaný za fyzickú osobu (FO) a v úverovej zmluve považuje žalobca žalovaného ako žiadateľa právnickú osobu (PO), kde údaje už nie sú uvedené. Žalobca predložil žalovanému k podpisu žiadost'

o úver, ktorú vypisoval obchodný zástupca žalobcu a nie žalovaný, preto sa nemohol ani oboznámiť s tým, že ho žalobca označuje v žiadosti ako FO, no žiadosť ukončuje ako žiadateľ PO (právnická osoba). Zjavne ide o nekalú praktiku žalobcu uplatňovanú voči spotrebiteľovi, ktorý má zhodou okolností aj IČO a svoj príjem môže zdokladovať iba ako podnikateľ. Súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal a v rozsudku k tomu nezaujal ani žiadne stanovisko. Žalobca pritom spracoval zmluvu o úvere v rozpore so samotnou žiadosťou. Zmluva nebola doručená žalovanému pred jej podpisom k preštudovaniu a žalovaný ani nemohol predpokladať, že žalobca svojvoľne uviedol do zmluvy o úvere údaje, ktoré žalovaný v žiadosti o úver nepotvrdil a nepodpísal. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.5.2010, sp.zn. 10CoE/70/2010, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2013, sp.zn. I. ÚS 402/2013 a NS SR sp.zn. 3Cdo/188/2018, z ktorých vyplýva, že žalobca zneužíva finančnú situáciu živnostníkov - spotrebiteľov. Žalovaný namietal aj to, že súd prvej inštancie dospel v konaní k záveru, že zmluvy o úvere č. 175230, č. 179373 a č. 231259 sú bezúročné a bez poplatkov, teda aj zmluva č. 231259, z ktorej však uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi 10.097,82 eur prvým výrokom rozsudku. Rovnaká zmluva tak bola posúdená v prospech žalovaného a súčasne aj v prospech žalobcu.

30. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zotrval na svojich tvrdeniach, že medzi stranami boli uzatvorené iba podnikateľské úvery, kde žalovaný vystupoval vždy ako fyzická osoba - podnikateľ. Z uzatvorených úverových zmlúv vyplýva, že žalovaný vyplnil bod I. - žiadateľ FO - podnikateľ a nevyplnil bod II. - žiadateľ PO. Už zo samotného znenia názvu bodu II. vyplýva, že tento bod vypíňa iba zástupca právnickej osoby, t.j. konateľ, prokurista a pod., pričom bod I. bude vyplnený názvom spoločnosti a jej údajmi.

31. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že žalobca sám potvrdil, že poskytol žalovanému spotrebiteľský a nie podnikateľský úver, ako aj svoj nekalý úmysel a zjavnú sofistikovanú obchodnú praktiku voči spotrebiteľom, ktorí v čase požiadania o úver mali súbežne nielen príjem zo závislej činnosti, ale boli aj podnikatelia, ktorým bolo automaticky pridelené IČO. Práve existencia IČO u žiadateľa nemôže automaticky znamenať, že tento žiada úver iba ako podnikateľ. Žalobca pritom sám označuje v priebehu sporu žalovaného ako fyzickú osobu a nie živnostníka, resp. podnikateľa. Ďalej žalovaný poukázal na existenciu aj ďalších zmlúv, kde žiadatelia o úver - spotrebiteľia, ktorí mali súčasne aj IČO a žiadali žalobcu o úver na nákup automobilu s identickými zmluvnými podmienkami a identickými úžerníckymi úrokmi, čo preukazuje zjavné zneužitie spotrebiteľov s IČO-m zo strany žalobcu, keď žalobca navádza, že najideálnejším finančným subjektom pre nákup auta pre spotrebiteľov s IČO-m je požiadať o tento účel (nákup auta) práve žalobcu.

32. Žalovaný odvoláciu dupliku nepodal, výzva súdu prvej inštancie s odvolacou replikou mu bola doručená dňa 31.3.2020.

33. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C.s.p.. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

34. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p. odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 C.s.p. oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

35. Žalovaný podanie odvolania v podstate odôvodnil dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) C.s.p. Odvolací súd zastáva názor, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

36. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, posúdil, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

37. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku odvolací súd zhodnotil, že súd prvej inštancie presvedčivo a logicky odpovedal na každý argument vznesený v spore a toto odôvodnenie spĺňa kritéria vyžadované vyššími súdnymi autoritami pre zrozumiteľnosť a presvedčivosť súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vedie aj to, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

38. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

39. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniu žalovaného a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní, odvolací súd udáva:

40. Podľa článku 8 C.s.p., strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

41. Podľa § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

42. Základnou procesnou povinnosťou sporových strán je povinnosť uviesť skutkové tvrdenia podstatné pre rozhodnutie vo veci a povinnosť označiť a doložiť dôkazy na preukázanie týchto tvrdení. Žalobca je povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho porušené alebo ohrozené právo alebo právom chránený záujem a žalovaný je povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí.

43. Podľa § 151 ods. 1 a 2 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

44. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že skutkové tvrdenie sa považuje za nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo ak sa aplikuje právna domnienka uvedená v uvedenom ustanovení, podľa ktorej platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec, alebo ak ho síce poprela, ale neúčinne. Pre popretie skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení, to znamená, že strana musí nielen popierať tvrdenia protistrany, ale musí uviesť vlastné tvrdenia a tieto musí preukázať, resp. predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie týchto svojich tvrdení, inak sa takéto popretie považuje za neúčinné.

45. Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu na úhradu pohľadávky 10.097,82 eur s príslušenstvom, ktorá pozostáva z dlžných splátok úveru č. 231259 vo výške 4.600,- eur a kapitalizovanej zmluvnej pokuty vo výške 3.697,82 eur (prvý výrok) a závislý výrok o trovách konania (piaty výrok).

46. Medzi stranami nebol sporné, že tieto uzatvorili zmluvu o úvere č. 231259, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver 3.400,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť v 48 mesačných splátkach vo výške 160,25 eur. Žalovaný sa so splácaním úveru dostal do omeškania, keďže neuhradil žalobcovi 9 až 12 splátku, v dôsledku čoho žalobca úver zosplatnil, pričom žalovaný na poskytnutý úver zaplatil spolu 1.292,- eur.

47. Medzi stranami bolo sporné, či žalovaný vystupoval vo vzťahu k žalobcovi ako veriteľovi ako spotrebiteľ, ktorému Občiansky zákonník a Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva silnejšiu ochranu v úverových vzťahoch ako v prípade iných ako spotrebiteľských subjektov. Žalobca v priebehu konania zotrval na svojich tvrdeniach, že žalovanému poskytol úver ako fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorý nevystupoval ako spotrebiteľ a preto sa na neho ochrana vzťahujúca na spotrebiteľov nevzťahuje.

Žalovaný v spore tvrdil, že aj napriek tomu, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere č. 231259 bol podnikateľom - živnostníkom, spornú úverovú zmluvu uzatvoril ako spotrebiteľ, keďže poskytnuté peňažné prostriedky nechcel použiť a ani nepoužil na účel uvedený v úverovej zmluve, teda vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti: B - prevádzkové náklady (nákup materiálu a pod.): nákup motorového vozidla, ale tieto chcel a použil na svoju osobnú spotrebu, resp. pre účely svojej rodiny.

48. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

49. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

50. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

51. Podobná definícia spotrebiteľa je vymedzená aj v § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa citovaného ustanovenia spotrebiteľ sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

52. Odvolací súd považoval v spore za rozhodujúce, že v predmetnej zmluve o úvere č. 231259, podľa ktorej sa žalobca ako veriteľ, zaviazal poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi, na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver vo výške 3.400,- eur vystupoval žalovaný ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver mal využiť na účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti - nákup vozidla na podnikateľské účely. Uvedené postavenie žalovaného bolo zrejme aj zo žiadosti žalovaného o úver, ktorá predchádzala uzavretiu zmluvy o úvere, a obsahovala v predtlačenom formulári údaje o žiadateľovi - žalovanom ako fyzickej osobe - podnikateľovi, odbore podnikania, dátume začatia podnikania, zápisu v živnostenskom registri, mieste podnikania. Podľa tejto žiadosti žalovaný uviedol viacero údajov týkajúcich sa jeho podnikania, obchodné meno, IČO, odbor podnikania, právnu formu, dátum začiatku podnikania a miesto podnikania. Na doloženie právnej subjektivity uviedol - živnostenský list a v závere žiadosti prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia, čo potvrdil svojím podpisom. Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že zmluva o úvere č. 231259, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným nemá charakter spotrebiteľského vzťahu a žalovaný sa nemôže domáhať jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti ako aj aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch.

53. Odvolací súd sa preto nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, že zo žiadosti o úver vyplýva, že ho žalovaný žiadal uzatvoriť ako spotrebiteľ, keďže táto ako predtlačný formulár obsahuje údaje o žiadateľovi ako fyzickej osobe - podnikateľovi, čo bolo v prípade žalovaného alebo žiadateľovi právnickej osobe, nie spotrebiteľovi. Uvedenie ďalších údajov ako rodné číslo a dátum narodenia žiadateľa fyzickej osoby - podnikateľa na žiadosti, nemožno bez ďalšieho považovať, že ide o fyzickú osobu - spotrebiteľa, keďže v prípade uvedenia takýchto údajov u fyzickej osoby - podnikateľa si žalobca zabezpečuje dostatočnú identifikáciu zmluvných partnerov do budúcnosti, v prípade zániku ich podnikateľskej činnosti, keďže údaj o rodnom čísle slúži ako nezameniteľný identifikátor fyzických osôb.

54. Ak žalovaný namietal, že žiadosť o úver neobsahuje údaje zhodné so samotnou zmluvou o úvere, keďže neobsahuje údaj o účele poskytovaného úveru, odvolací súd udáva, že na posúdenie vzťahu strán ako obchodnoprávneho (podnikateľského), riadiaceho sa Obchodným zákonníkom, postačuje samotná zmluva o úvere č. 231259, kde je už účel úveru identifikovaný jednoznačne - nákup auta na podnikateľské účely. So znením textu zmluvy o úvere, tak ako bola vyhotovená žalobcom, žalovaný prejavil súhlas tým, že ju podpísal. Žalovaný v spore ani netvrdil, že predložený návrh textu namietal, resp. rozporoval. Ak žalovaný s takýmto textom zmluvy nesúhlasil, mal možnosť zmluvu o úvere neuzatvoriť. Odvolací súd pritom považuje žalovaného za primerane, dokonca nadpriemerne rozumne zdatného, vysokoškolsky vzdelaného, ktorý vie čítať a písať. Žalovaný je zároveň aj odborne zdatný, ktorý vedel posúdiť samotný text zmluvy o úvere ako aj následky spojené s uzatvorením takéhoto obchodnoprávneho vzťahu a to práve s poukazom na to, že z jeho živnostenského oprávnenia vyplýva,

že ako predmet podnikania od 1.8.2006 do 25.5.2017 mal uvedené aj finančné sprostredkovanie a služby s tým spojené, ďalej aj činnosť organizačných, ekonomických, účtovných a finančných poradcov, takže na neho nie je možné prihladať ako na subjekt, ktorý absolútne nemá skúsenosti vo finančnej a úverovej oblasti, kde jednoznačne spadá aj poskytovanie úverov veriteľmi ako je žalobca. Preto si musel byť vedomý aký text úverovej zmluvy podpisuje. Napokon zo žiadosti o úver, zmluvy o úvere, dokladu o poskytnutí úveru vyplýva, že úver č. 231259 bol poukázaný na žalovaným určený podnikateľský účet č. XXXXXXXXXXXX vedený v R. C.G., B..K., čo je taktiež dôkazom o tom, čo strany pri uzatvorení zmluvy zamýšľali a čo jej uzatvorením sledovali.

55. Ak žalovaný tvrdil, že úver žiadal a chcel použiť na osobnú spotrebu, teda ako spotrebiteľ, tieto tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalobca vlastne žiadny dôkaz o tom, že uzatvoril úverovú zmluvu ako spotrebiteľ, okrem svojej vlastnej výpovede, nepredložil a za tejto dôkaznej situácie súd prvej inštancie nemohol dospieť k inému záveru, než ktorý bol prejavovaný v písomnej zmluve podpísanej samotným žalovaným. Je potrebné si uvedomiť to, že nie je dôležité na aký účel v skutočnosti dlžník peniaze použil (teda či na súkromný účel), ale rozhodujúce je to, na aký účel bol úver poskytnutý a či dlžník uzatváral úverovú zmluvu ako podnikateľ, keďže veriteľ nemá možnosť overiť, na čo skutočne dlžník úver použil a teda musí byť chránená jeho dobrá viera vyplývajúca z dohody s dlžníkom o účele poskytnutia úveru. Preto súd prvej inštancie správne nevyhovel návrhu žalovaného aby žalobca preukázal, že použil poskytnuté peňažné prostriedky zo zmluvy o úvere č. 231259 na podnikateľské účely a to nákup auta.

56. Neobstojí ani obrana žalovaného, že úver splácal z iného ako podnikateľského účtu, keďže tieto tvrdenia sú právne bezvýznamné. Odvolací súd zároveň k ďalšiemu tvrdeniu žalovaného, že nezahrnul poskytnutý úver do účtovníctva poukazuje, že je vecou každého podnikateľského subjektu, čo zahrnie a čo nezahrnie do účtovníctva a ak niektorý zo svojich záväzkov do účtovníctva nezahrnie, neznamená to, že takýto záväzok neexistuje.

57. Správne poukázal súd prvej inštancie, že podľa európskej judikatúry je potrebné chrániť dobrú vieru dodávateľa pri zmluvnom vzťahu s osobou, ktorá sa domáha priznania statusu spotrebiteľa. Napr. z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-464/01 z 20.1.2005 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG vyplýva, že súd za účelom posúdenia charakteru zmluvy (či ide i spotrebiteľskú zmluvu) musí zohľadniť všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré objektívne vyplývajú zo spisu. Nie je potrebné zohľadňovať okolnosti, o ktorých mohol druhý účastník zmluvy vedieť pri uzatváraní zmluvy, s výnimkou prípadu, ak sa osoba, ktorá sa dovoľáva postavenia spotrebiteľa, správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnené vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely. Pritom treba uviesť, že žalovaný tak žalobcovi v čase uzatvorenia zmluvy o úvere č. 231259 ako aj v priebehu konania neuvádzal, že je zamestnaný/ nezamestnaný alebo poberateľom dôchodku, teda že má zároveň príjem aj z inej ako podnikateľskej činnosti, čo by mohlo u žalobcu vzbudiť pochybnosť, či úver je žalovanému poskytnutý ako podnikateľovi alebo ako spotrebiteľovi. Žalovaný v spore len uvádzal, že mu neboli v lehote splatnosti uhrádzané faktúry z jeho podnikateľskej činnosti, teda nemal dostatočný príjem. Na základe toho nemožno dospieť k záveru, že voči žalobcovi vystupoval žalovaný ako nepodnikateľ - spotrebiteľ.

58. Súd prvej inštancie preto dospel k správne záveru, ak vzťah medzi žalobcom a žalovaným zo zmluvy o úvere č. 231259 právne posúdil ako obchodnoprávny podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Nezistil pritom žiaden dôvod jej absolútnej neplatnosti, ktoré posúdil aj v zmysle všeobecných ustanovení o platnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka, ktorý vylučuje ochranu výkonu práva, ktoré je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, tak ako to uviedol v bode 72. až 74. odôvodnenia svojho rozsudku.

59. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd v prípade zmluvy o úvere č. 231259 rozhodol rozporne, keď na jednej strane z tejto zmluvy priznal žalobcovi nárok 10.097,82 eur s príslušenstvom a zároveň dospel k záveru, že táto zmluva o úvere je zároveň bezúročná a bezpoplatková, odvolací súd udáva, že z rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že konajúci súd dospel k záveru, že iba zmluva o úvere č. 179373 a č. 175230 má povahu spotrebiteľského úveru, ktorý je bezúročný a bezpoplatkový, pričom zmluva o úvere č. 231259 a nároky z nej vyplývajúce sú v súlade so zmluvným dojednaním strán ako aj ustanoveniami zákonov, s ktorými závermi sa odvolací súd stotožňuje.

60. Ak žalovaný namietá, že žalobca ho v spore označuje iba ako fyzickú osobu a nie ako podnikateľa, čo podľa žalovaného preukazuje, že ho žalobca považuje za spotrebiteľa, odvolací súd sa s takýmito závermi nestotožňuje a zároveň udáva, že žalobca podal žalobu proti žalovanému ako fyzickej osobe, ktorú správne označil v súlade s § 133 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Žalovanému pritom už pred podaním žaloby zaniklo živnostenské oprávnenie a to ku dňu 25.5.2017.

61. Pokiaľ žalovaný predložil až s odvolacou replikou vo fotokópii prvé strany listín, označených ako zmluva o úvere č. 231483 a č. 238702, kde je uvedený ako veriteľ žalobca, identifikácia dlžníka je zastrená a v ktorých je uvedený účel úveru nákup auta na podnikanie, čo podľa žalovaného preukazuje nekalé praktiky žalovaného voči fyzickým osobám spotrebiteľom, odvolací súd udáva, že z obsahu týchto listín nie je možná identifikácia konkrétnych dlžníkov ako fyzických osôb - spotrebiteľov. Preto uvedené listiny nemajú žiadnu preukaznú hodnotu.

62. Odvolací súd navyše k námietke žalovaného, že žalobca požaduje úžernický úrok, keďže žalovanému požičal 3.400,- eur a požadoval vrátiť 7.692,- eur, t.j. úrok vo výške 226,23 % udáva, že za úžeru možno považovať, ak si jedna strana dala sľubiť plnenie určitej majetkovej hodnoty, ktoré cenu plnenia v čase uzatvorenia zmluvy prevyšovalo do tej miery, že existoval podľa okolností hrubý nepomer medzi vzájomnými plneniami. Nápadný nepomer hodnôt je daný vždy tam, kde rozdiel vzájomných protiplnení je v značnom nepomere k obvyčajnej, konkrétnymi pomermi odôvodnenej hodnote.

63. Odvolací súd vychádzal z toho, že vzťah medzi stranami zo zmluvy o úvere č. 231259 nebol vzťahom spotrebiteľským a nevzťahujú sa naň ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa a žalovaný nepožíva ochranu, prináležiacu spotrebiteľom. Následne zistil, že v uzatvorenej zmluve o úvere č. 231259 s dobou splatnosti 48 mesiacov (4 roky), kde veriteľ poskytol 3.400,- eur a dlžník bol povinný vrátiť 7.692,- eur (160,25 x 48), je suma úrokov 4.292,- eur, teda sadzba 126,23 % (4.292,- : 3.400,-), čo predstavuje ročný úrok 31,56 % (126,23 : 4), ktorý prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru nad 1 rok do 5 rokov vrátane za 4. štvrtrok 2015 (platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2016 do 15. mája 2016) o 5,98 % (31,56 % - 25,58 %), teda nemožno v posudzovanom spore dospieť k záveru, že takýto úrok je neprimeraný, keďže maximálna výška odplaty pre spotrebiteľské úvery v rozhodnom období bola 25,58 %, čo je len o 6 % menej ako dohodnutá úroková sadzba, teda takto dohodnutá úroková sadzba medzi podnikateľmi nie je v nesúlade s dobrými mravmi.

64. Z obsahu odvolania v zásade vyplýva, že žalovaný nesúhlasí s právnymi závermi súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že žalovaný mal na vec odlišný názor a že rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo odôvodnené podľa jeho predstáv, nie je dostatočným základom pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napádaného rozhodnutia a existencii vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.

65. Odvolací súd preto nepovažuje za dôvodné tvrdenie žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie podstatných dôvodov, a že by tak bol naplnený predpoklad pre prípustnosť odvolania z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR.

66. Odvolací súd vo všeobecnosti k námietke ohľadom nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie uvádza, že ak žalovaný v podanom odvolaní namietal skutkové závery súdu prvej inštancie, jeho námietka vo svojej podstate smeruje voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009, v zmysle ktorého „...dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.)“. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a aby bolo rozhodnuté v súlade s

požiadavkami a právnymi názormi strán sporu (I. ÚS 50/04). Odvolací súd nezistil taký postup súdu prvej inštancie, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie sa opieralo o nesporné tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádzalo zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

67. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie 10.097,82 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.400,- eur od 10.10.2018 do zaplatenia je preto správny.

68. Odvolací súd pritom udáva, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní (občianskoprávnom spore).

69. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne, ak zaviazal žalovaného na úhradu peňažnej pohľadávky 10.097,82 eur (6.400,- eur + 3.697,82 eur /zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne zo sumy 160,25 eur od 29.3.2016 do 11.4.2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.5.2016 do 7.6.2016 vo výške 1,44 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.6.2016 do 13.7.2016 vo výške 2,24 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.7.2016 do 18.8.2016 vo výške 3,21 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.8.2016 do 31.8.2016 vo výške 0,32 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.9.2016 do 12.10.2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.10.2016 do 24.11.2016 vo výške 4,17 eur, zo sumy 10,- eur od 29.11.2016 do 11.1.2017 vo výške 0,43 eur, zo sumy 150,25 eur od 29.11.2016 do 9.10.2018 vo výške 102,02 eur, zo sumy 160,25 eur od 29.12.2016 do 9.10.2018 vo výške 104,- eur, zo sumy 160,25 eur od 29.1.2017 do 9.10.2018 vo výške 99,03 eur, zo sumy 160,25 eur od 28.2.2017 do 9.10.2018 vo výške 94,23 eur, zo sumy 5.769,- eur od 19.3.2017 do 9.10.2018 vo výške 3.282,56 eur/) s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.400,- eur od 10.10.2018 do zaplatenia, tak ako to požadoval žalobca, keďže žalovaný sa dostal s úhradou dlhu do omeškania dňa 20.3.2017, čo žalovaný ani nerozporoval.

70. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku ako vecne správny. Taktiež potvrdil ako vecne správny výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania o žalobe žalobcu (piaty výrok), ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu a to v rozsahu 94 %.

71. Podľa § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

72. Žalobou uplatnil žalobca proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 10.373,35 eur (6.400,- eur + 3.697,82,- eur + 275,53 eur), pričom súd prvej inštancie priznal žalobcovi 10.097,82 eur a zamietol žalobu čo do 275,53 eur. Úspech žalobcu v konaní o jeho žalobe tak predstavuje 97 % a úspech žalovaného 3 %, preto žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania 94 % podľa § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, tak ako rozhodol súd prvej inštancie v napadnutom piatom výroku.

73. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý bol v tomto odvolacom konaní úspešný priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalovaný. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

74. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).